

WIEBELENDE LETTERS

COGNITIEVE FLEXIBILITEIT BINNEN
EXECUTIEVE FUNCTIES PEUTER

Ontwikkelingsniveaus van cognitieve flexibiliteit

NIVEAU 1

[2 jaar]
Eén regel
leren sorteren

Alle leeuwen bij
elkaar

NIVEAU 2

[3 jaar]
Twee regels
hanteren

Alle leeuwen bij
elkaar én alle
eenden bij elkaar

NIVEAU 3

[4 à 5 jaar]
Zelfstandig
sorteren

Alle leeuwen bij
elkaar én alle
eenden bij elkaar.
En rood bij rood en
blauw bij blauw.

NIVEAU 4

[vanaf 6 jaar]
Sorteren in
drie dimensies

Later, in de
bovenbouw van de
basisschool, kan je
kind pas goed en
flexibel tussen drie
dimensies (kleur, vorm,
aantal) wisselen en sorteren.

Vier- vijfjarigen snappen
meteen als ze de
kaartjes zien dat ze die
kunnen sorteren op
'vorm' en op 'kleur'. In het
spel kunnen ze flexibel
hun gedachten wisselen
tussen deze twee manie-
ren van sorteren. Als je
kleuter dit speelt, kan hij
bedenken: 'Ik sorteer op
vorm dus de leeuw moet
hier' of 'Ik sorteer op
kleur dus de rode leeuw
moet hier'.

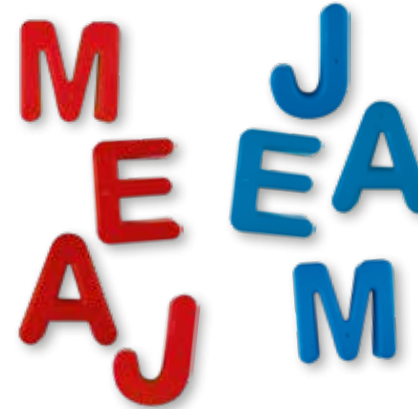
BREINFEITJE

Cognitieve flexibiliteit en spelen

Wetenschappers onderzoeken de ontwikkeling van cognitieve flexibiliteit bij kinderen met de **Dimensionaal Change Card Sort** test. Bij dit spel kan een kind kaarten **afwisselend op kleur, vorm en aantal sorteren**. Voor jonge kinderen is een taak ontwikkeld waarbij ze alleen op vorm of kleur sorteren.

1 Sorteren op kleur

Start met 8 letters (2 kleuren - 4 (letter)vormen). Leer je kind eerst de letters op **kleur** te sorteren.

Materiaal

• Speelgoedletters in verschillende kleuren.

2 Sorteren op vorm

Leer je kind daarna op **vorm** sorteren. Doe voor en laat je kind kijken. Wijs het op de verschillen in vorm. Als je kind dit kan, kun je meer letters gebruiken.

3 Cognitieve flexibiliteit

Bij dit spel gaat het om **wisselen van vorm naar kleur en vise versa**. Alle letters op een hoop. Jij en je kind hebben beide 8 letters (2 kleuren, 4 (letter)vormen). **Start met op kleur sorteren**. Doe het voor en zeg 'doe mij maar na.' Als je kind juist sorteert op kleur, ga dan na vier letters **op vorm sorteren**, zonder dat je dat zegt. **Kan je kind de wisseling volgen?**

BELANGRIJK

Laat je kind **sorteren op vorm**, dus wat het ziet, **zonder dat je de letter noemt**. Het spelletje gaat erom dat je kind de verschillen in vorm leert herkennen zien is en niet om de klanken van de letters te leren. Dit is een stapje om later te leren lezen.

Speelfeitje

Kies in het begin letters die **duidelijk verschillen**. Het is makkelijker om de vormen van letters die duidelijk verschillen te sorteren (bijvoorbeeld de J en A) dan de letter die erg om elkaar lijken (bijvoorbeeld E en F).

Tip!

Koop **twee dezelfde sets** van bijvoorbeeld plastic of magneet letters. Je kind kan dan veel letters of cijfers bij elkaar zoeken.